Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KUK/22mdKOMU020/22
Názov predmetu	rozhlasová tvorba IV.
Rozsah	2C
Počet kreditov	2
Vyučujúci	Mgr. Miroslav Kapec, PhD. (prednášajúci), Mgr. Ľubica Janáčková, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Tento výberový predmet je zameraný na prípravu študentov na prácu moderátora a redaktora v rozhlasových médiách. Absolvent by mal byť pripravený pre kompletnú prácu v rozhlasovom médiu, a to konkrétne v dvoch skupinách:
Redaktori spravodajstva – študenti vedia vyhľadať, spracovať, selektovať vybrané informácie, sú schopní interpretovať pripravený text, písaný text preformulovať do rozhlasovej verzie. Okrem toho dokážu pripraviť rozhovor s respondentom, vytvoriť niekoľko ďalších žurnalistických žánrov do vysielania, a to spravodajský rozhovor, anketu, reportáž či montáž. Sú zodpovední za kompletný spravodajský servis regionálneho rádia, ktoré poskytuje informačný servis v oblasti politiky, regiónu, kultúry, spoločenských tém, športu, ale aj počasia a dopravy. Sú pripravení pracovať s vysielacím systémom a softvérom v rádiu. Vedia pracovať v tíme s moderátormi, ale aj ďalšími redaktormi, napr. pri príprave príspevkov do vysielania.
Moderátori – študenti vedia pripraviť a vyhľadať informácie do prúdového vysielania v regionálnom rádiu. Sú kompetentní vytvoriť rubriku pre popoludňajšie, víkendové, ale aj ranné vysielanie. Majú skúsenosti s respondentmi v zmysle realizácie rozhovorov, ale aj ich postprodukciou. Okrem toho vedia pracovať v tíme, a to vo dvojiciach alebo trojiciach (s redaktorom spravodajstva). Sú schopní zostaviť ucelené scenáre pre rozhlasové programy, ovládajú základné rozhlasové pojmy, vedia pracovať s vysielacou technikou samostatne bez pomoci technika.

Hodnotenie predmetu bude závisieť na kvalite pripravených rozhlasových výstupov, a to odvysielaných spravodajských blokov alebo relácií v rámci prúdového vysielania. Zodpovedný pedagóg vyberie 5 náhodných odvysielaných mediálnych výstupov alebo vyžiadaných scenárov, materiálov, nahrávok zo záznamu, ktoré ohodnotí spolu so spätnou väzbou pre študenta či študentku. To tvorí 100 % celkového hodnotenia predmetu, pre úspešné absolvovanie predmetu je nutné dosiahnuť minimálne 56 %. S prihliadnutím na pandemickú situáciu sa odovzdávanie zadaní potrebných pre absolvovanie predmetu môže realizovať vo virtuálnej podobe.

Záverečná hodnotiaca stupnica:
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›

FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Úspešné absolvovanie predmetu podmieňuje pravidelná participácia na tvorbe stanovených zadaní (50 %) a na rozhlasovom vysielaní (50 %). Povolené sú maximálne 2 absencie, v prípade väčšieho počtu absencií je potrebné predložiť kópiu lekárskej dokumentácie. V prípade schváleného individuálneho harmonogramu štúdia je nutná minimálne 50 % účasť na výučbe. Výučba (alebo jej časť) v prípade zhoršenej pandemickej situácie prebieha dištančnou formou, prostredníctvom onlinových cvičení.

Výsledky vzdelávania

Poslucháčky a poslucháči po absolvovaní predmetu získajú tieto vedomosti, schopnosti, zručnosti, kompetencie:
vedia pracovať v časovom strese a pod tlakom v rozhlasovom prostredí,
dokážu pripraviť audio materiál vhodný na okamžité odvysielanie,
vedia sa pripraviť na moderované vysielanie samostatne, profesionálne a podľa zásad rozhlasovej praxe,
vedia spoľahlivo, jasne a stručne informovať o aktuálnych náležitostiach,
sú profesionálne školení a vedení na prácu rozhlasového pracovníka, dokážu sa spisovne vyjadrovať, interpretovať text pre poslucháčov, ovládajú základy jazykovej a dychovej rozcvičky,
získajú prehľad o fungovaní redakcie a pravidelnom zabezpečovaní rozhlasového vysielania.

Stručná osnova predmetu

Opakovanie zásad neverbálnej komunikácie moderátorov.
Príprava scenára pre rannú šou.
Kontrola scenára a diskusia s tvorcami.
Nahrávanie pripraveného scenára, práca s technikou.
Opakovanie základných rozhlasových pojmov: hook, tease, intro, outro, clock a pod.
Improvizačné cvičenia alebo ako na nečakané situácie vo dvojici.
Problematický hosť – čo s ním robiť?
Príprava ranného vysielania – scenár pre živé vysielanie.
Realizácia živého vysielania.
Spätná väzba a diskusia s moderátormi.
Redaktorská práca v teréne a v štúdiu – rozdiely, zásady a prax.
Záverečné hodnotenie a spätná väzba na odvysielané programy.

Odporúčaná literatúra

Bôtošová, Ľ., & Furtáková, L. (2023). Rozhlasová reportáž. FMK UCM v Trnave.
Brník, A., Bôtošová, Ľ., & Kapec, M. (2020). Rozhlasová tvorba a prax. FMK UCM v Trnave.
Proner, J., Bôtošová, Ľ., & Mičová, S. (2019). Ako na mediálne výstupy.: Praktická príručka pre začínajúcich novinárov. FMK UCM v Trnave.
Furtáková, L., & Bôtošová, Ľ. (2021). Postavenie reportáže v súčasnom rozhlasovom vysielaní. In A. Brník et al. (Eds.), Megatrendy a média 2021: Home officetainment (pp. 17-27). UCM.
Brník, A., Bôtošová, Ľ., & Kapec, M. (2021). Changes in broadcasting to keep a listener in commercial radios in Slovakia. In M. McGreevy & R. Rita (Eds.), CER Comparative European Research 2021: Proceedings / Research track of the 15th Biannual CER Comparative European Research Conference (pp. 21-25). Sciemcee Publishing.
Bôtošová, Ľ. (2020). Genre diversity in journalism in public service broadcasting. In Z. Kvetanová & M. Solík (Eds.), Megatrends and media: On the edge: Conference proceedings from the international scientific conference (pp. 18-29). Fakulta masmediálnej komunikácie UCM v Trnave.
Brník, A., Bôtošová, Ľ., & Kapec, M. (2021). Current trends in the news service of commercial radio stations

in Slovakia. In A. V. Polonskij (Ed.), Diskursologija i mediakritika sredstv massovoj informacii: Proceedings from the 3rd International Scientific-Practical Conference (pp. 180-205). Politerra.